

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Tisá, okres Ústí nad Labem

403 36 Tisá 189

Identifikátor školy: 600 085 783

Termín konání orientační inspekce: 4. a 5. prosinec 2001

Čj.	066 558/01-5020
Signatura	of6cv115

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní školu zřídila obec Tisá jako vlastní organizační složku. Kapacita úplné základní školy, uvedená v aktuálním Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, je 150 žáků. Je spádovou školou pro obec Petrovice a sdružuje školní družinu s kapacitou 30 žáků a školní jídelnu s kapacitou 160 jídel. V tomto školním roce docházejí do sedmi tříd 123 žáci (spojené třídy 2. a 4. ročníku a 3. a 5. ročníku). Ve škole se vyučuje podle učebních osnov vzdělávacího programu Základní škola. Kromě deseti učitelů (z toho dva na zkrácený úvazek) a jedné vychovatelky školní družiny zajišťuje provoz pět provozních zaměstnanců (tři ve školní jídelně). Dobrá spolupráce se zřizovatelem se projevila ve zlepšeném zázemí školy, byla zrekonstruována sociální zařízení, společné prostory školy jsou čisté a upravené, velmi dobrá je estetičnost prostředí. Průběh výuky ovlivňují zvláště v zimním období klimatické podmínky při dojíždění žáků z okolních obcí.

V rámci orientační inspekce sledovala ČŠI průběh vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika a fyzika, zároveň byly sledovány podmínky vzdělávání.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Časová dotace předmětu odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu, učivo je rozpracováno do tematických plánů pro jednotlivé ročníky, tím je zajištěna i kontinuita (podílí se metodické sdružení 1. stupně). Jsou plánovány různé exkurze, návštěvy knihovny, divadelních představení a pod. Osnovy jsou plněny, v ojedinělých případech je naplánováno učivo, které je zařazeno v učebnici, patří však do rozšiřujícího učiva. Některé nekonkrétní zápisy literárního učiva a učiva psaní ve třídních knihách na 1. stupni ztěžují kontrolu plnění osnov. Příprava vyučujících na jednotlivé hodiny byla pečlivá a promyšlená. Informace o žácích se specifickými poruchami učení vyučující mají, v hospitovaných hodinách jim věnovali přiměřenou pozornost. Plánování je velmi dobré.

Výuku předmětu český jazyk zajišťují tři kvalifikované učitelky, čtvrtá dokončuje studium na pedagogické fakultě. Kmenové učebny na 1. stupni jsou prostorné a velmi hezky upravené, na 2. stupni je zřízena odborná učebna pro český jazyk, její součástí je školní knihovna. Učebny jsou vybaveny audio a video technikou, dobře udržovaný a doplňovaný je fond učebnic. Ty odpovídají zvolenému vzdělávacímu programu. K dispozici je řada dalších učebnic, cvičebnic, odborné literatury, slovníků, pravidel, názorných pomůcek a pod. Podmínky výuky jsou nadprůměrné.

Na počátku jednotlivých hodin jsou žáci seznámeni s cílem výuky, většinou je navazováno na domácí přípravu a předchozí výuku. Uplatňují se mezipředmětové vztahy. Organizační pokyny učitelů jsou srozumitelné a odpovídají věku žáků. ČŠI zaznamenala využití různých vyučovacích metod, práce společné, individuální, ve dvojicích i ve skupinách (diferencovaně). Dominuje práce s texty, cvičeními, žáci řeší praktické příklady. V nižších ročnících jsou zařazovány relaxační prvky, malá pozornost je věnována správnému držení těla při psaní na 1. stupni. Dostatek času je věnováno ověření pochopení učiva v závěru hodin. V hospitovaných hodinách se ČŠI nesetkala s věcně nesprávně interpretovaným učivem. Organizace výuky je velmi dobrá.

Žáci jsou v průběhu výuky přiměřeně motivováni, jsou zařazovány motivační soutěže, učitelé poukazují na užitečnost probírané látky na praktických příkladech, využívají výchovné prvky.

Na začátku hodin jsou ověřovány znalosti žáků formou orientačního opakování. Pomoc učitelů žákům je samozřejmá. Hodnocení práce žáků je zaměřeno převážně pozitivně, v mnohých případech je jim dána důvěra při samostatné kontrole chyb a následného hodnocení. Při hodnocení úkolů je prováděna analýza chyb, žáci většinou dospějí s pomocí učitele ke správnému závěru. V oblasti motivace a hodnocení převažují pozitivní zjištění.

Velmi výrazným prvkem ve výuce jsou příznivé psychosociální podmínky (na 1. stupni menší počet žáků ve třídách), jsou vytvářeny pozitivní vztahy, pozitivní atmosféra. Zvláště na 1. stupni žáci pracují se zájmem, chtějí ukázat, co umějí. Přiměřený prostor byl vytvořen pro názory žáků a pro diskusi. Přesto v některých hodinách zůstávala část žáků pasivních. Kladně lze hodnotit tu skutečnost, že je kladen důraz na rozvoj komunikativních schopností žáků, ČŠI zaznamenala pokrok v komunikaci ve vyšších ročnících. Komunikace učitelů je na velmi dobré úrovni, jsou pro žáky příkladem. Případné projevy nežádoucího chování žáků na 2. stupni řešili učitelé efektivně. Interakce a komunikace je hodnocena jako velmi dobrá.

Výuka českého jazyka je velmi dobrá.

Matematika a fyzika

Plánování a příprava výuky vychází ze schváleného vzdělávacího programu Základní škola. Časová dotace sledovaných předmětů je v souladu s učebním plánem. Obsah učiva odpovídá osnovám zvoleného vzdělávacího programu. Učební osnovy byly v době inspekce plněny. Nedostatky byly zjištěny v plánování výuky na 1. stupni (více se respektuje obsah učiva dle učebnic, nežli jak stanovují učební osnovy) i na 2. stupni (do doby inspekce nebyla provedena ještě žádná laboratorní práce z fyziky). Na tuto skutečnost byla upozorněna ŘŠ. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování. Během sledované výuky však nebyla patrná individuální péče. Plánování výuky je hodnoceno průměrně.

Podmínky výuky jsou velmi dobré. Výuku zajišťují učitelky odborně a pedagogicky způsobilé (75 %), vyučující bez požadovaného vzdělání dokončuje studium na pedagogické fakultě. Odborná a pedagogická nezpůsobilost neovlivnila kvalitu vzdělávání. Výuka probíhá v prostorných učebnách, tepelně i světelně dobře zajištěných. Třídy jsou vybaveny vyhovujícím žakovským a dalším nábytkem. Ve třídách na 1. stupně je místo pro relaxaci, nechybí koberec, na kterém si děti hrají. V době inspekce byla v učebnách dodržována potřebná hygiena. Učební prostředí hodnotí ČŠI jako velmi dobré. Žáci a pedagogové pracují s učebnicemi a pracovními sešity se schvalovací doložkou MŠMT. Vyučující prvního stupně hojně využívají většinou vlastnoručně vyrobené pomůcky, nakopírované materiály z učebnic různých nakladatelství nebo z dětských časopisů. Materiální základna pro výuku matematiky a fyziky je hodnocena průměrně. Jde většinou o pomůcky starší. Učební pomůcky pro fyziku jsou uskladněny v kabinetě, kde se netopí, jejich počet je nedostatečný, což nepříznivě ovlivňuje kvalitu výuky fyziky. V průběhu inspekce nebyla použita audiovizuální technika.

Výuka byla pečlivě připravená (včetně tabule na 1. stupni) s jasným cílem a obsahem. V rámci sledovaných hodin převažovaly frontální metody práce. Nové učivo vždy navazovalo na předcházející, zažité. V hodinách na 1. stupni byla přímá a nepřímá činnost vyvážená. Jsou zařazovány různé aktivity, kde našli uplatnění všichni žáci dané skupiny. Učivo bylo interpretováno věcně správně, metodické nedostatky byly zaznamenány u vyučující s neukončeným vzděláním. Pro zpestření výuky vyučující velmi vhodně využili aktuální situaci Mikuláše (matematickou pohádkou). Na II. stupni byla nejčastěji využita metoda řízeného rozhovoru a metoda výkladu. V matematice výuka probíhala systémem „zpětné vazby“ založené na tvořivosti žáka a reakci učitele. V hodinách žáci prokazovali dobré vědomosti. Organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny velmi dobře.

Na prvním stupni v žádné ze sledovaných hodin nechyběla vstupní ani průběžná motivace. Vyučující využívali v úvodním rozhovoru zkušeností a zájmů žáků. Efektivně se uplatňovaly zkušenosti žáků z praktického života. Průběžné hodnocení mělo pozitivní a motivující charakter, opakování navazovalo na probírané učivo. V průběhu samostatné práce vyučující poskytovali žákům individuální pomoc. Při řešení úkolů měli žáci dostatečný časový prostor, zároveň byla respektována zásada přiměřenosti. Ve sledovaných předmětech na druhém stupni jsou určité rezervy ve využívání motivačních prvků jak v úvodu, tak i v průběhu výuky. Často byly hodiny bez patřičného ukončení, učivo nebylo aplikováno. Na druhém stupni je nutné věnovat větší pozornost písemnému projevu v sešitech. Pozitivně ČŠI hodnotí v matematice zavedený systém vedoucí k sebekontrolě i k sebehodnocení žáků, je jim dána důvěra. Oblast motivace a hodnocení je průměrná.

Interakce a komunikace je založena na vzájemné důvěře, dohodnutá pravidla jednání jsou respektována a dodržována. Vyučující pozitivně ovlivňují psychosociální podmínky výuky, vytvářejí pohodové prostředí, jsou přiměřeně tolerantní. Žáci projevují pozitivní vztah k výuce, učitelé nemuseli řešit projevy nežádoucího chování žáků. Snahou vyučujících na prvním stupni bylo, aby každý žák dostal prostor pro vyjádření, ve vyšších ročnících tomu tak není, např. učitel v hodinách matematiky převážně komunikoval pouze s aktivními žáky, kteří často bez vyzvání výsledky vykřikovali, ostatní dostávali příležitost velmi zřídka. Ve fyzice komunikace probíhala výhradně na podnět vyučujícího, ten se často spokojil jednoslovnou odpovědí. Celkově je interakce a komunikace na velmi dobré úrovni.

Na základě výše uvedených skutečností hodnotí ČŠI kvalitu vzdělávání v matematice a fyzice jako velmi dobrou.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování výuky je velmi dobré, důležitým nedostatkem je zařazení některého učiva podle učebnic - nad rámec osnov. Podmínky výuky jsou s výjimkou pomůcek pro matematiku a fyziku nadprůměrné, vynikající je podnětnost a výzdoba tříd na 1. stupni. ČŠI zaznamenala pestré formy a metody práce v hospitovaných hodinách, žáci jsou velmi dobře motivováni, hodnocení je přiměřené. V oblasti interakce a komunikace převažují pozitivní zjištění.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika a fyzika hodnotí ČŠI celkově jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Pro konkurzní řízení vypracovala ředitelka školy (ŘŠ) koncepční záměr, který je postupně realizován (ŘŠ ve funkci od srpna 2000). Vychází z dobré znalosti prostředí, je rozpracován v ročním plánu práce, který není pouhým výčtem akcí, ale postihuje všechny oblasti života školy včetně spolupráce s obcí i s rodiči. Měsíční plán práce konkretizuje jednotlivé úkoly, je projednáván na provozní poradě. Zvolený vzdělávací program je rozpracován v dokumentaci ŘŠ (hodinové dotace jednotlivých předmětů, volitelné předměty a pod.), kromě doučování je věnována patřičná pozornost i mimoškolním aktivitám (pracuje sedm zájmových kroužků, školní hřiště je přístupné i v době mimo vyučování), žákům je nabízena možnost doučování. Pro šest žáků se specifickými poruchami učení a chování jsou zpracovány individuální plány. Drobné nedostatky byly zjištěny v konkrétním rozpracování učiva na 1. stupni.

Organizační struktura školy je jednoduchá, kompetence pracovníků jsou stanoveny. To umožňuje efektivní řízení školy. Z poradních orgánů je ustanoveno metodické sdružení 1. stupně, pravidelně se schází pedagogická rada. Potřebné informace jsou k dispozici

zaměstnancům školy i žákům. Informace pro rodiče jsou podávány na třídních schůzkách, prostřednictvím žákovských knížek, škola nabízí možnost návštěvy po domluvě kdykoliv. Dokumentace školy je vedena přehledně, dílčí nedostatky administrativního charakteru byly odstraněny v průběhu inspekce (neúplné nebo chybějící údaje v třídních knihách a výkazech, systém vykazování kratších absencí na 1. stupni a pod.). Školní řád obsahuje předepsaná ustanovení, postihuje problematiku práv žáků i rodičů. Je veřejně přístupný ve vstupní hale. Jsou organizovány školní soutěže a olympiády, nejlepší žáci reprezentují ve vyšších kolech (úspěchy ve sportovních soutěžích a v matematice). Škola pořádá pro veřejnost akademie, přispívá do obecního časopisu. Spolupracuje též s místním dětským domovem. Zástupci obce se účastní některých školních akcí. Výroční zpráva je pečlivě zpracována, obsahuje předepsaná ustanovení.

Operativní řízení je pružné, zaměstnanci školy mají možnost uplatnit svoji odbornost, svoje náměty a návrhy. Patříčná pozornost je věnována začínajícím učitelům a plánovitému dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků. Jsou zveřejněna kritéria hodnocení zaměstnanců, to je prováděno dvakrát ročně. Ředitelka školy zpracovala plán kontrolní a hospitační činnosti, který pokrývá celou strukturu školy. Hospitační činnost je pravidelná a promyšlená, závěry projednává ředitelka s vyučujícím.

Plánování vychází z reálné koncepce, zvolený vzdělávací program je úspěšně realizován, dílčí nedostatky byly zjištěny v plánování učiva konkrétních předmětů. Organizování a motivování je velmi dobré, škola se zdařile prezentuje na veřejnosti, úzce spolupracuje se zřizovatelem. Kontrolní mechanismy jsou zavedeny, nejsou vždy plně účinné, jak vyplývá z důlčích zjištění ČŠI. Přes drobné nedostatky lze podmínky vzdělávání hodnotit jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Neinvestiční výdaje jsou čerpány rovnoměrně v souladu s rozpisem finančních prostředků. Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků nebylo provedeno vzhledem k právní formě školy. Z rozpisu čerpání finančních prostředků státního rozpočtu určených na ostatní neinvestiční výdaje je zřejmé, že jich škola využila k pořízení učebnic a učebních pomůcek a na úhradu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Finanční prostředky státního rozpočtu využila škola efektivně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o zařazení školy do sítě škol, čj. 27 747/01-21 ze dne 2. 11. 2001
- jmenování ředitelky školy školským úřadem (čj. 388/2000/ŘŠ)
- Výkaz o ZŠ ke dni 30. 9. 2001
- Koncepce rozvoje ZŠ Tisá
- třídní knihy 2000/2001 a 2001/2002
- záznamy pedagogických rad
- Školní řád
- Plán práce 2001/2002 a měsíční plány práce

- Kritéria pro přiznání osobního příplatku a mimořádných odměn
- Přehled čerpání ostatních neinvestičních výdajů
- vybrané sešity žáků, notýsky a žakovské knížky
- třídní výkazy a katalogové listy
- podkladová inspekční dokumentace zpracovaná ředitelkou školy
- hospitační záznamy ČŠI
- Výroční zpráva školy za školní rok 2000/2001
- Provozní řád školy
- záznamy provozních porad
- Plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy
- tematické plány učitelů

ZÁVĚR

Škola zajišťuje realizaci zvoleného vzdělávacího programu, nabízí rozsáhlou mimoškolní činnost, spolupracuje s obcí, prezentuje se na veřejnosti. Zlepšuje se materiální i prostorové zázemí, prostředí školy je podnětné a estetické.

V hodnocení kvality vzdělávání převažují pozitivní zjištění, kvalita vzdělávání je ve sledovaných předmětech velmi dobrá.

Podmínky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Skutečně čerpané prostředky ze státního rozpočtu byly využity účelně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslav Hyška	Miroslav Hyška v.r.
Člen týmu	Mgr. Věra Heřmánková	Věra Heřmánková v.r.
Další zaměstnanci ČŠI	Marie Bimová	

V Ústí nad Labem dne 6. prosince 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. 12. 2001

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Stanislava Kudrmannová

Stanislava Kudrmannová v.r.
podpis

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Ústí nad Labem	2002-01-07	066 013/02-5020
Zřizovatel Obec Tisá	2002-01-07	066 012/02-5020

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány